

Ο ανατροπέας της οικουμένης

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Ο Ιησούς Χριστός φανερώνει την αρμονική κοινωνία του ανθρώπου με τον Θεό και, κατ' επέκταση, με τον εαυτό του, τον συνάνθρωπό του και τη φύση. Τα ψευτοδιλήμματα καταργούνται: και Θεός και άνθρωπος· και ουρανός και γη· και υλικό και πνευματικό. Και ιστορία και μεθιστορία· και τοπικό και παγκόσμιο· και διαφορά και ενότητα: ασυγχύτως και αδιαιρέτως.

Καλεί τους πάντες σε αυτοκριτική, διδάσκει την τέχνη της αυτογνωσίας. Κατακρίνει την αυτοδικαίωση και τον ωφελιμισμό, τη σμίκρυνση της συνείδησης και τη συσπείρωση στο εγώ, τονίζει την προσωπική ευθύνη για ολόκληρο τον κόσμο. Στηλιτεύει τη στείρα και άγονη προσκόλληση στο γράμμα και στον νόμο,

ξεσκεπάζει τα ψεύτικα προσωπεία, καταγγέλλει την υποκρισία και τη διπλή ηθική, αφυπνίζει από τον λήθαργο και τη λησμοσύνη.

Κηρύττει ότι άνθρωπος δίχως συνάνθρωπο είναι άταφος νεκρός, ότι η δοτικότητα στον άλλο είναι συνώνυμη της ζωής. Αποκηρύττει κάθε διάκριση σε φίλους και εχθρούς, συντρώνει με τελώνες και πόρνες, μολονότι δάσκαλος πλένει τα πόδια των μαθητών του. Στον νόμο της εκδίκησης αντιτάσσει τη συγνώμη, στη βία παραθέτει την καταλλαγή, στο παρελθόν προβάλλει το μέλλον, εξού και στοιχηματίζει στη μετάνοια μιας μοιχαλίδας. Υπερασπίζεται τον αδύνατο και τον περιθωριακό, τον ξένο και τον δεδιωγμένο, προσφέρεται σε όλους ανεξαρτήτως χρώματος, γλώσσας, έθνους, φυλής, θρησκείας, χαρακτηριστικών. Επιτίθεται με δριμύτητα ενάντια στους πλούσιους και άρπαγες, χωρίς να χαρίζεται στους φτωχούς που τρέφουν την ίδια βουλημία. Βεβαιώνει ότι όσο περισσότερο δίνεις τόσο περισσότερο πλουτίζεις· ότι όσο λιγότερα έχεις τόσο περισσότερο είσαι· ότι κάθε κτήση και κατάκτηση -υλική και πνευματική- καθηλώνει και δεσμεύει την ελευθερία.

Απομυθοποιεί κάθε εξουσία που υποβιβάζει τον άνθρωπο σε ποσοστιαία μονάδα, υποδουλώνοντάς τον στις δικές της άνομες επιδιώξεις. Αλήθεια δεν είναι η εξουσία· εξουσία είναι η αλήθεια. Σχετικοποιεί κάθε νόμο και θεσμό, κομίζει το μήνυμα ότι πριν και πάνω απ' όλα βρίσκεται ο συγκεκριμένος άνθρωπος, εδώ και τώρα, πάντα και παντού. Συνεπώς, το ανθρώπινο πρόσωπο δεν είναι αναγώγιμο σε τίποτε. Όλα οφείλουν να υπηρετούν τον άνθρωπο, άλλως αυτονομούνται και εκπίπτουν του σκοπού τους.

Ανατρέπει τα κοινωνικά στερεότυπα. Άνθρωποι που δεν γίνονταν δεκτοί στα δικαστήρια διαλέγει να είναι οι μάρτυρες των πιο σημαντικών γεγονότων της ζωής του: φτωχοί βοσκοί της γέννησής του, περιφρονημένες γυναίκες της ανάστασής του. Μιλά για τα πλέον πνευματικά θέματα με μια γυναίκα ύποπτης ηθικής και τα ανυπεράσπιστα παιδιά διαλέγει ως σύμβολο όσων θα μπουκωθούν στη βασιλεία του.

Επιπλέον, σκανδαλίζει τους πάντες: εκείνους, που όπως οι Φαρισαίοι, τον θέλουν υπήκοο της καθιερωμένης τάξης πραγμάτων, λάτρη και τηρητή του γράμματος και του νόμου. Εκείνους, που όπως οι θρησκόληπτοι, τον θέλουν στα μέτρα τους, κλεισμένο σε μια ομάδα «καθαρών» και «σεσωσμένων», αδιάφορο για τη δραματική πορεία της ιστορίας. Εκείνους, που όπως οι άβουλοι Ιουδαίοι, τον θέλουν πολιτικό λάβαρο και ιδεολογική σημαία, για να εναποθέσουν τις ευθύνες τους, να επενδύσουν τις ελπίδες τους, να φορτώσουν σε άλλους τις όποιες ενοχές τους. Εκείνους, που όπως οι σταυρωτές του, ψάχνουν για αποδείξεις, ζητούν θαύματα για να πιστέψουν, που θυσιάζουν την ελευθερία χάριν της ασφάλειας.

Ο Ιησούς Χριστός θεραπεύει τις υπαρξιακές ανισότητες, που καμιά ανθρωπομονιστική κοινωνιολογική θεώρηση της ζωής δεν μπορεί να εξαλείψει: αυτές της ομορφιάς, της ευφύιας, του χώρου και του χρόνου της ζωής. Αυτός δημιουργεί μια νέα κοινωνία, την Εκκλησία, όπου, επειδή μοιράζονται, η χαρά πληρούται, η δε λύπη μειούται. Όπως μετέβαλε το νερό σε κρασί για να μην εκλείψει η ανθρώπινη χαρά, έτσι μεταβάλλει και την επιβίωση σε ζωή, τη φιλαυτία σε φιλαλληλία, την ανάγκη σε ελευθερία. Απέναντι δε σε κάθε μορφή θανάτου ευαγγελίζεται την ανάσταση.

Ο Ιησούς Χριστός ευαγγελίζεται τον Θεό ως κοινωνία ελευθερίας και αγάπης τριών προσώπων: του Πατρός, του Υιού και του Αγίου Πνεύματος. Το εγώ, το εσύ, ο άλλος, περιχωρούνται στο εμείς. Ελευθερία που αγαπά και αγάπη που ελευθερώνει: ιδού τι είναι η όντως ζωή. Σε αυτή τη ζωή προσκαλεί τους πάντες.

**Ο Σταύρος Σ. Φωτίου είναι καθηγητής στο Τμήμα Επιστημών της Αγωγής του Πανεπιστημίου Κύπρου.*

Πηγή: churchofcyprus.org.cy